

Svet Osnovne šole Loka Črnomelj je na podlagi 3. odstavka 60. d člena in 3. odstavka 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24), mnenja učiteljskega zbora z dne 1. 7. 2024, mnenja sveta staršev z dne 26. 9. 2024, na 11. redni seji sveta zavoda šole dne, 26. 9. 2024 sprejel

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE

Vzgojni načrt Osnovne šole Loka Črnomelj je del Letnega delovnega načrta. Oblikuje ga učiteljski zbor v sodelovanju s starši in učenci. Vsebina temelji na ciljnih osnovne šole in obsega:

1. UVOD

Vzgojni načrt

Vzgojni načrt opredeljuje:

- načine doseganja in uresničevanja osnovnošolskih ciljev (2. člen Zakona o osnovni šoli), ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja,
- vzgojne vrednote,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti (proaktivne in preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- vzgojne postopke in načine vzgojnega delovanja.

2. IZHODIŠČA VZGOJNEGA NAČRTA

Izhodišče za vzgojni načrt je vizija in poslanstvo OŠ Loka, ki se glasi:

»Z DOBRIMI MEDSEBOJNIMI ODNOSI, V POZITIVNI DELOVNI KLIMI, V SODELOVANJU S STARŠI, IZOBRAZITI IN VZGOJITI OTROKE ZA ŽIVLJENJE«.

Cilji vzgojnega načrta so, da prevzamemo odgovornosti in uvajamo spremembe stanja in odnosov na boljše.

Naša vizija je, da delujemo po pravilih šolskega reda. Pri tem nas vodijo skupne vrednote. Pri učencih spodbujamo razmišljanje, da se hočemo poboljšati in pri tem nas bodo vodile skupne vrednote, ki so našete v nadaljevanju.

Stanje bomo po potrebi preverjali z anketami, evalvacijami ...

3. TEMELJNE VREDNOTE IN NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Vsaka vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujejo vsi udeleženci.

Povezanost izbranih prioritiet z 2. členom Zakona o osnovni šoli, ki se nanašajo na ravnanje zaposlenih, učencev in staršev, so naslednje:

- **spoštovanje,**
- **znanje,**

- **doslednost,**
- **poštenje,**
- **vztrajnost,**
- **sodelovanje.**

Te vrednote lahko uresničujemo le, če bomo v tej smeri tudi sami ravnali.

Medsebojno **SPOŠTOVANJE** je osnovni pogoj za uspešno opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela.

Zaposleni morajo pokazati spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do sodelavcev, učencev in staršev ter pri tem biti učencem za zgled. Do vseh učencev ravnajo enako, hkrati pa upoštevajo in spoštujejo posebne potrebe učencev. Nespোরazume rešujejo s pogovorom, pri čemer lahko upoštevajo tudi mnenja in stališča učencev in staršev. Dejavnosti, ki bi zahtevale dodatno sodelovanje in prispevke učencev, načrtujejo racionalno in skladno s predpisi.

Učenci razvijajo pozitivno samopodobo in so dolžni spoštovati vse delavce šole, vrstnike in druge ljudi ter spoštovati pravila šolskega reda in navodila učiteljev.

Starši spoštujejo učiteljevo strokovnost. Nespোরazume rešujejo z razgovorom, pri čemer upoštevajo tudi stališča in mnenja zaposlenih in otrok.

Vsi se moramo truditi, da bo **ZNANJE** vrednota.

Zaposleni v ta namen uporabljajo različne sodobne metode pouka, ki ga prilagodijo učencem. Z medsebojnim sodelovanjem so učencem za zgled. Pedagoški delavci ustvarjajo spodbudne pogoje za učenje, usmerjajo učence v iskanje informacij, znanje ocenjujejo javno in po vnaprej določenih kriterijih; se stalno strokovno izobražujejo.

Učenci sproti opravljajo svoje učne dolžnosti, sodelujejo pri pouku, držijo se dogovorov z učitelji in starši, razvijajo svoje delovne navade s sprotnim učenjem in rednim pisanjem domačih nalog.

Starši spodbujajo svoje otroke k ustvarjalnosti in vrednotam znanja. Redno spremljajo otrokov napredek in njihovo opravljanje domačih obveznosti.

Vsi se moramo truditi za **DOSLEDNOST** opravljanja svojih nalog.

Zaposleni svoje delo opravljajo z vso odgovornostjo in doslednostjo. Svoje delo opravijo pravočasno, natančno in uresničujejo dogovorjeno. Vzgojno ukrepajo samo v utemeljenih primerih in po pravilih. Učencem pomagajo pri doseganju vzgojnih in izobraževalnih ciljev. Staršem sporočajo posebnosti v zvezi z njihovimi otroki.

Učenci poznajo svoje dolžnosti in prevzemajo odgovornosti za svoja dejanja. Upoštevajo šolski red in redno opravljajo šolske in domače obveznosti. Dogovore dosledno upoštevajo.

Starši so soodgovorni za učenčevo izpolnjevanje obveznosti. Zagotovijo, da njihovi šoloobvezni otroci redno obiskujejo šolo. Od svojih otrok zahtevajo dosledno izpolnjevanje dogovorov z učiteljem in ostalih obveznosti.

Vsi se moramo truditi, da je **POŠTENOST** vrednota, ki je v vzgojnem načrtu nepogrešljiva.

Zaposleni, učenci in starši se zavedamo, da so pravični medosebni odnosi temelj za spoštovanje vseh sodelujočih. Vsi udeleženci bomo pri svojih dejanjih pošteni tudi do drugih.

Učenci sošolcev ne napeljujejo k storitvi prekrškov. Ne spravljajo v nevarnost sebe in drugih. Svojega znanja ne bodo dokazovali na nepošten način.

Vsi se moramo zavedati, da **VZTRAJNOST** spada k vrednotam, ki obrodijo sadove, če jih upoštevamo. Krepili jo bomo tako zaposleni kot tudi starši pri učencih, predvsem pri učenju in izpeljavi dogovorov. Vztrajali bomo, da se bodo začete naloge dokončale.

Vzajemno sodelovalni odnos bomo krepili s **SODELOVANJEM** na vseh področjih.

Zaposleni bodo spodbujali sodelovanje učencev v skupinah, dvojicah in timih. Učitelji bomo s svojim sodelovanjem vzor učencem in staršem. Krepili bomo sodelovalno učenje in ustvarjali pogoje za oblikovanje sodelovanja na različnih nivojih.

S starši strokovni delavci sodelujemo pri doseganju učno-vzgojnih ciljev in pri reševanju razvojnih in osebnih težav. Zato poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki, govorilne ure) spodbujamo tudi druge aktivnosti (srečanja, predstave, praznovanja ...). Za starše organiziramo tematske roditeljske sestanke, izobraževanja, različna srečanja, ki jih lahko predlagajo tudi sami. Na oddelčnih roditeljskih sestankih obravnavamo vzgojno problematiko in se skupno dogovarjamo in odločamo o prednostnih nalogah.

Starše sproti obveščamo o osebnem razvoju otroka in o kritičnih situacijah, ki zadevajo njihovega otroka. Ovrednotimo manj primerne vedenjske vzorce in jim pomagamo, če potrebujejo posebno socialno-psihološko pomoč. Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka, na različne načine:

- ustno, po telefonu, pisno, po elektronski pošti;
- oblike obveščanja, za katere se dogovorimo na roditeljskih sestankih, govorilnih urah;
- nujna obvestila o dogodkih, ki bi zahtevala večjo materialno škodo, kršenje pravil šolskega reda – pisno oz. s priporočeno pošiljko.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben poglobljen pogovor o otrokovemu vedenju, povabimo starše na pogovor (telefonsko ali pisno).

V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznem otroku za neprimerno vedenje ali druge oblike nasilja, poiščemo pomoč in sodelujemo z drugimi institucijami (Center za socialno delo, posvetovalnica za otroke in mladostnike, Zdravstveni dom, policija ...).

Učenci pri pouku sodelujejo in ga ne motijo, s sošolci sodelujejo pri izpeljavi zadanih nalog. Skrbijo za urejenost šolskih prostorov in okolice ter za varnost šolskega, tujega in svojega imetja.

Starši sodelujejo pri izvedbi nekaterih dejavnosti po predhodnem dogovoru z učitelji. Spodbujajo svoje otroke k varnemu vedenju in ravnanju. Redno sodelovanje s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Starši so dolžni sodelovati z razrednikom. Ob morebitnem večjem problemu se starši posvetujejo s psihologom ali socialno delavko. Vodstvo šole lahko organizira soočenje s starši, če je problem hujše narave, če so kršitve ponavljajoče in, če je kršitev učenca tako huda, da bo potrebno podati vzgojni opomin.

4. NAČINI VZGOJNEGA DELOVANJA

a) Preventivne dejavnosti

Zaposleni so dolžni storiti vse, da zagotovijo izvajanje tega vzgojnega načrta in poskrbijo za varnost v šolskem prostoru. Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, posebno pozornost namenjamo razvijanju dobrih medsebojnih odnosov, solidarnosti in skrbi za vrstnike, spoštovanje in upoštevanje različnosti. Vsaka oddelčna skupnost sprejme pravila oddelka, ki pa ne smejo odstopati od pravil šolskega reda.

Posebej skrbimo za učence, ki se težje vključijo v skupino in so zaradi tega lahko žrtve vrstniškega nasilja. Poudarjamo zgledno vedenje učencev in ga spodbujamo.

Posebna in vsakodnevna usmeritev šole je povečan osebni nadzor zaposlenih na mestih, kjer je več nezaželenih oblik vedenja.

Razrednik skrbno spremlja svoj razred in dogajanja med učenci ter se sprotno odziva na probleme posameznikov v razredu. Pri reševanju najtežjih problemov povabi k sodelovanju svetovalno službo in vodstvo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole organiziramo v okviru rednih ur pouka, dni dejavnosti, interesnih dejavnosti ali v okviru raznih projektov. Prednost imajo naslednje teme: medvrstniško nasilje, odnosi, socialne veščine, nenasilno reševanje konfliktov, zasvojenost in odvisnost, zdrav življenjski slog, spoštovanje zasebnosti in drugačnosti, spoštovanje starejših, solidarnost, sodelovalno učenje, timsko delo, varnost v cestnem prometu.

Posebno pozornost posvečamo spoznavanju moralnih vrednot, sprejemanju dogovorov, kritičnemu vrednotenju lastnega vedenja in vedenja sošolcev. Spodbujamo odgovornost zase in odgovornost za druge, pomoč šibkim in posameznikom v težavah. Spodbujamo pomoč in solidarnost v konkretnih šolskih situacijah.

Šolska svetovalna služba organizira in izvaja dejavnosti za krepitev vrednot vzgojnega načrta, vodi nekatere vzgojne postopke, svetuje učencem in staršem ter učiteljem pri reševanju konfliktov.

Učenci na sestankih oddelčne skupnosti in šolske skupnosti razpravljajo o načinih za uresničevanje vzgojnega načrta, iščejo in predlagajo ukrepe za preprečevanje kršitev, kritično vrednotijo tipične vzgojne probleme in predlagajo rešitve.

Starši podpirajo vse postopke, ki so usmerjeni v izvajanje vzgojnega načrta in pri tem sodelujejo ter so prisotni na predavanjih, ki jih organizira šola.

b) Svetovanje in usmerjanje

Namenjeno je učencem in staršem pri reševanju problemov, ki so povezani z razvojem otrok, šolskim delom, odnosi med vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe, prevzemanju odgovornosti, spodbujanju za moralne, kulturne in civilizacijske vrednote.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med učiteljem, učencem in starši ali samostojno. Pri tem se lahko obravnava slabe odnose z vrstniki ali učitelji, lahko tudi občasne kršitve šolskega reda itd. O svetovanju razrednik obvesti starše.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave, ki jih šola ne more omiliti ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah.

Svetovanje in usmerjanje učencem pomaga, da se učijo:

- oblikovati temeljne vrednote skupnega življenja – razvijanje socialnih veščin,
- poudarjati zgledno vedenje učencev, pogovor o takih vedenjih,
- spodbujati vrstniško pomoč in solidarnost v konkretnih šolskih situacijah,
- oblikovati lastne cilje in načine uresničevanja,
- učinkovito organizirati lastno šolsko in domače delo in si organizirati dan,
- kritično presoditi svoje vedenje in ravnanja drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- se vživljati v ravnanje drugega – empatija,
- iskati vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih in jih analizirati,
- ustrezno ravnati v različnih situacijah (obvladati stres, strah, čustveno napetost, depresijo, obvladovati neuspeh ...),
- razvijati ustrezen odnos do ljudi, drugih živih bitij ter do narave.

c) Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor z učencem, v katerem učenec enakovredno sodeluje. Po učenčevem prestopku učitelj ali razrednik vodi pogovor, s katerim poskuša razrešiti bodisi medsebojni spor, učenčev odnos do drugih oseb, šolskih dolžnosti, imetja ... Pobudo lahko dajo drugi zaposleni, razrednik, učenci ali starši.

Če tak pogovor ne obrodi sadov, razrednik ali učitelj, ki pogovor vodi, vključi še svetovalno službo in starše.

Zaposleni vse nesporazume rešujejo s pogovorom, učence spodbujajo k medsebojnemu sodelovanju in jih navajajo na iskanje pomoči.

Učenci imajo pravico do pogovora z zaposlenim. Starši so dolžni redno osebno sodelovati s šolo.

V primerih, ko je potreben daljši in poglobljen pogovor o takem vedenju ali težavah, šola starše povabi na pogovor. Pogovori so opisani v prilogi A šolskega reda (seznami kršitev, postopov in ukrepov).

d) Mediacija

Mediacija je voden pogovor, skozi katerega sprti strani, ob pomoči tretje osebe (mediatorja), pogovorita. Sprti strani sodelujeta na mediaciji prostovoljno. Vodi jo šolski mediator ali medvrstniška mediatorja, ki le usmerjata pogovor med sprtima stranema, pri čemer sta nevtralna. Zaključi se s podpisom dogovorom, ki je sprejemljiv za oba medianta. Dogovora sta se dolžna držati. Ali se sprti strani držita dogovora se lahko po določenem času tudi preverja. Če medianta ne skleneta dogovora, se na njuno željo mediacija ponovi. V primeru kršitve mediacijskega dogovora se mediacija ponovi oz. se izvede drug postopek v skladu s šolskimi pravili.

e) Pohvale, priznanja, nagrade

Pravilnik o pohvalah in nagradah OŠ Loke Črnomelj določa, v katerih primerih ob koncu šolskega leta lahko učenec prejme pohvalo ali nagrado s strani razrednika ali učiteljskega zbora.

5. VZGOJNI UKREPI OB KRŠITVI PRAVIL

Vzgojni ukrepi se uporabljajo, kadar učenec krši pravila šolskega reda, kadar ne izpolnjuje šolskih obveznosti in odgovornosti, oz. ravna v nasprotju s šolskim redom in z vzgojnim načrtom. Učenec svoje kršitve ponavlja ali jih namerno krši.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca k spremembi neustreznega obnašanja. Pri tem sodelujejo učenci, starši in strokovni delavci šole. Vzgojni ukrepi posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Uporabljajo se, ko učenec kljub predhodnim opozorilom ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati, čeprav so bile predhodno izvedene druge vzgojne aktivnosti.

Za namen zbiranja informacij o učencih se uporablja **vpis v program LopolisPro**, v katerega učitelji vpisujejo opažanja vedenja učencev.

Učitelj, ki je izvedel vpis, mora glede zapisa obvestiti razrednika učenca, s katerim skupaj načrtujeta nadaljnje ukrepe. Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot zaznamki v obstoječi dokumentaciji, zapisniški sklepi sestankov ali učiteljske konference.

Odvzem nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi

Za vzgojni ukrep zoper učence za primer prinašanja, uporabe oziroma posedovanja nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi na območje šole in površin, ki sodijo v šolski prostor oziroma k vzgojno izobraževalnem delu se določi **ODVZEM** nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi. Če učenec takšnega predmeta strokovnemu delavcu šole ne izroči sam, lahko ravnatelj ali od njega pooblaščen oseba z namenom ugotovitve, ali

učenec takšen predmet poseduje in njegovega odvzema, opravi pregled osebnih predmetov učenca, po postopku in na način, ki je določen s Pravili šolskega reda. Odvzete nedovoljene in nevarne predmete in snovi starši prevzamejo po predhodnem dogovoru z razrednikom.

Poravnava škode oz. restitucija

Učenec, ki krši pravila šolskega reda, se v postopku restitucije sooči s svojim ravnanjem, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svoje napačno vedenje popravi. Pri restituciji postopki niso enoznačno vnaprej določeni. Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče ustrezen rešitev in načine, s katerimi svojo napako popravi.

Starši ali skrbniki učenca, ki s svojim ravnanjem namerno ali malomarnosti povzročijo škodo šoli, sošolcem ali komu drugemu v času šolskih dejavnosti, so jo dolžni poravnati.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo. Opravi se sporazumno z oškodovancem in pričami ter v sodelovanju z vodstvom šole in šolsko svetovalno službo.

Odstranitev učenca od pouka

Odstranitev je možna, kadar učenec s svojim vedenjem stalno onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, omogočanje nemotenega učenja učencev v oddelku ali učni skupini.

Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, knjižničarja ali spremljevalca, če ga učenec ima. Če pa osebje ni na razpolago, o nadzoru odločata ravnatelj ali pomočnica ravnatelja. V primeru odstranitve učenca od pouka mora razrednik, v primeru odsotnosti pa svetovalna delavka, z njim opraviti pogovor. Skupaj analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Odstranitev učenca iz šole

Učenca se začasno preda v domači nadzor takrat, ko učenec ovira tudi ukrep odstranitve od pouka. V takem primeru šolska svetovalna služba obvesti starše, ki po učenca pridejo, če je možno, takoj.

Ostali vzgoni ukrepi
Opisani so v prilogi A.

POSTOPEK IZREKANJA VZGOJNEGA UKREPA

Če se predhodne vzgojne dejavnosti šole in vzgojni ukrepi izkažejo za neučinkovite, šola učencu izreče vzgojni ukrep (Zakon o osnovni šoli).

Vzgojni načrt osnovne šole Loka Črnomelj

Vzgojni ukrep se izreče učencu, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva vsebovana v vzgojnem načrtu šole.

Izrek vzgojnega ukrepa je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, dispanzerji za psihohigieno ...).

Postopek izrekanja vzgojnega ukrepa poteka v skladu s Prilogo A: Seznam kršitev, postopkov in ukrepov.

Posledica vzgojnega ukrepa je lahko tudi premestitev učenca v drugi oddelek ali šolo. Ob izreku vzgojnega ukrepa šola pripravi individualni vzgojni načrt.

10. KONČNE DOLOČBE

Ta dokument je sprejel Svet šole OŠ Loka Črnomelj po predhodni obravnavi na učiteljskem zboru, šolski skupnosti.

Črnomelj, september 2024

Svet OŠ Loka Črnomelj
Predsednik: Tomaž Grdešič

Ravnatelj OŠ Loka Črnomelj: Boštjan Papež

PRILOGE

Seznam kršitev postopkov in ukrepov

